

Gozdarska čelada

Po neuradnih podatkih KGZS, KGZ Ljubljana, je v letu 2024 pri delu v gozdu umrlo pet oseb (štirje zasebni lastniki gozdov in en poklicni delavec). V letu 2023 pa je pri delu v gozdu umrlo 17 oseb.

KAZALNIK GOZDARSKIH SMRTNIH NEZGOD

Na Gozdarskem inštitutu Slovenije imajo spletni portal WCM (<https://wcm.gozdis.si/>), na katerem širši zainteresirani javnosti ponujajo številne informacije, ki so ključne za sprejemanje odločitev pri gospodarjenju z gozdom in ki povečujejo preglednost trga z lesom v Sloveniji. Tam najdemo tudi kazalnik »Varnost in zdravje pri delu v gozdu«. Ta kazalnik pravi, da nezgode pri delu še vedno predstavljajo velik problem predvsem v zasebnih gozdovih. Večina nezgod pri delu v gozdu se zgodi zasebnim lastnikom in ne poklicnim delavcem. Kazalnik prikazuje smrtno nezgode med nepoklicnimi delavci pri delu v gozdu od leta 1998 do 2023. Največ smrtnih nezgod (po 18) je bilo v letih 2011 in 2014. Pri poklicnem delu v gozdarstvu je število smrtnih nezgod manjše. V povprečju so bile ena, dve ali celo nič smrtnih nezgod. So pa v letu 2011 zaradi nezgode umrli štirje poklicni gozdarji.

OSEBNA VAROVALNA OPREMA

Za bolj varno delo v gozdu je poleg usposobljenosti zelo pomembna tudi opremljenost z osebno varovalno opremo. Med to opremo sodijo zaščitna oblačila in zaščitna oprema. Delavec mora imeti obute zaščitne čevlje z ojačitveno zaščito. Hlače mo-

rajo imeti všito plast umetnih vlaken, ki ščiti noge pred urezninami z verižno žago. Imeti mora (gozdarske) rokavice, jakno z opozorilnimi barvami. Na glavi mora imeti gozdarsko zaščitno čelado. S seboj pa tudi prvo pomoč in mobilni telefon. Priporočljivo je, da ne dela sam v gozdu.

GOZDARSKA ČELADA

Gozdarska čelada je osnovna oprema vsakega sekača. Čelada varuje glavo pred

padajočimi vejami in v primeru padcev. Čelada ima še zaščitno mrežico za oči in glušnike, lahko tudi še zaščito za vrat. Glušniki varujejo pred poškodbami slušnih organov zaradi hrupa motorne žage. Zaščitna mrežica ščiti obraz pred lesnim žaganjem. Čelada mora biti vedno dobro pritrjena na glavo.

Pri padcu posekanih dreves se namreč lomijo veje, ki ostajajo na drugih drevesih. Na tla padejo lahko kasneje, največkrat ko

Gozdarska čelada ima glušnike in vizir.

Gozdarsko čelado STIGA izdelujejo v nemškem podjetju ENHA.

Opozorilna tabla ob delovišču v gozdu opozarja na nevarnost padajočega drevja in na potrebo po ustrezni opreми.

zapiha veter. Sekači in druge osebe, ki se gibljejo po sečišču, so tako v stalni nevarnosti, da pade na njih odlomljena veja. Čelada nudi zaščito pred padajočimi vejami. Pomembna je tudi pri podiranju drevja, ki ima suhe veje. Te se lahko zaradi tresljajev pri podiranju odlomijo in padejo na sekača. Čelada zaščiti glavo sekača pred poškodbami. Enako vlogo ima pri padcih, kjer bi lahko z glavo udarili ob štor, skalo, kamen ali druge trde predmete. Zaradi vidnosti so gozdarske čelade živih barv npr. rumene, oranžne ali rdeče barve.

STANDARDI GLEDE ČELAD

Gozdarska čelada mora biti preizkušena in označena z ustreznim znakom, poleg tega pa mora biti na njej vtisnjeno leto proizvodnje. Čelada mora ustrezati standardom EN 397, EN 352-3, EN 1731.

V standardu »SIST EN 397 Industrijske zaščitne čelade« so določene osnovne zahteve za zaščitne čelade glede blaženja udarcev, odpornost na preboj, pritrdjevanje z bradnim trakom in gorljivost. Skladnost čelade s standardom EN 397 zagotavlja tudi zaščito pred bočno deformacijo čelade. Zavezujoče zahteve standarda EN 397 so glede navpične absorpcije udarca, glede odpornost na penetracijo z ostrimi predmeti, glede na negorljivost, glede na pritrditev z bradnim trakom. Bradni trak se mora sneti pri minimalno 150 N in maksimalno 250 N.

Standard SIST EN 1731 Zaščita oči – zaščita oči in obraza iz tkanine pa navaja zahteve in navodila za uporabo, preizkusne teste, zahteve glede oznake za zaščito oči in obraza iz tkanine, katera ščiti pred mehanskimi nevarnostmi.

V standardu SIST EN 352-3 Varovala sluha – Splošne zahteve – 3. del: Naušniki, pritrdjeni na varovalno opremo za zaščito glave in/ali obraza so opisani glušniki, ki jih je mogoče neposredno pritrditi na industrijske zaščitne čelade in/ali zaščito obraza. Zahteve standarda EN 352-3 veljajo za obliko, delovanje, izvedbo, označevanje in uporabniške informacije glušnikov ki se pritrdijo na čelade.

SPLOŠNE ZAHTEVE

Čelada mora imeti preklopni vizir s širokim vidnim poljem. Mrežica vizirja ima lahko različno število lukenj na kvadratni centimeter. Pfannerjeva gozdarska čelada Protos Integral ima na primer 16 ali 39 lukenj na kvadratni centimeter. Čelada mora biti enostavno nastavljiva glede na velikost glave, kar omogoča popolno prilaganje glavi. Velikost mora biti nastavljiva na primer za obseg glave od 54 do 62 cm. V čeladi morajo biti integrirani glušniki, ki pa morajo imeti možnost odstranitve. Pri čeladah z glušniki med tehničnimi podatki navajajo tudi SNR vrednost. Ta označuje povprečno zvočno izolacijo zaščite za sluh. SNR vrednost nam pove za ko-

liko decibelov je zaradi glušnikov zmanjšan hrup pri ušesu. Nekateri proizvajalci čelad ponujajo tudi dodatno opremo kot je podbradni pasček ali dežna zaščita vratu. Čelada mora biti v opozorilnih barvah za večjo opaznost delavca. Pfannerjeva gozdarska čelada Protos Integral je na voljo v kar 24 barvnih kombinacijah. Znotraj čelade so snemljive pralne obloge za blaženje udarcev in odvajanja potu. Čelada mora imeti tudi sistem (aktivnega) zračenja.

UV INDIKATOR ŽIVLJENJSKE DOBE

Zaščitna sposobnost čelade se zmanjša, ko je izpostavljena UV svetlobi (sončni svetlobi). UV indikator življenjske dobe prikazuje trenutno stanje čelade in vas obvesti, kdaj je čas za zamenjavo čelade.

Nekatere čelade so lahko opremljene z UV indikatorjem življenjske dobe čelade, ki prikazuje trenutno stanje čelade in vas obvesti, kdaj je čas za zamenjavo.

GLUŠNIKI S POVEZAVO BLUETOOTH®

Husqvarnini glušniki X-SYNC ščitijo sluh, hkrati pa omogočajo povezavo Bluetooth® z vašim mobilnim telefonom. Aktivna zaščita sluha omogoča poslušanje zvoka iz okolice, prostoročno uporabo mobilnega telefona, pretakanje zvoka ali poslušanje vgrajenega FM radia, hkrati pa ščiti vaša ušesa pred škodljivim hrupom. Ti glušniki so namenjeni za čelado Husqvarna Technical in čelado Arborist Spire.

Sodobne čelade imajo glušnike opremljene z Bluetooth® povezavo, ki omogoča uporabo mobilnega telefona.

POSLUŠAJTE ZVOKE IZ OKOLICE

Glušniki imajo lahko vgrajene mikrofone, ki omogočajo, da slišite zvoke iz okolice, kot so govorjenje, bližajoča se vozila itd., hkrati pa blokirajo škodljiv hrup.

MIPS VARNOSTNI SISTEM

Mips je švedsko podjetje, ki izdeluje čelade za motoriste, deskarje, konjenike, kolesarje, smučarje, plezalce, gradbenike itd. Razvili so varnostni sistem Mips®, ki je zasnovan tako, da zagotavlja dodatno varnost za uporabnike čelad v številnih nesrečah. Varnostni sistem Mips zmanjša škodljivo rotacijsko gibanje, ki bi se sicer lahko preneslo na uporabnikovo glavo. Na splošno je tehnologija Mips® zasnovana tako, da deluje po istem principu možganskega lastnega zaščitnega sistema, ki omogoča možganom, da se med udarcem rahlo premaknejo znotraj glave, kar lahko močno zmanjša tveganje za poškodbe. Sistem Mips se uporablja v številnih vrstah čelad in pri več kot 150 blagovnih znamkah. Od svojega začetka je bil varnostni sistem Mips® vključen v več kot 1000 modelov čelad po vsem svetu.

Varnostni sistem Mips® ima plast z nizkim trenjem znotraj čelade, ki omogoča večsmerno gibanje 10 do 15 mm pri določenih kotnih udarcih, kar je namenjeno zmanjšanju rotacijske sile na glavo. Ro-

Husqvarnina gozdarska čelada z varnostnim sistemom Mips zmanjšuje tveganje za poškodbe možganov.

tacijsko gibanje je v teh primerih lahko posledica kotnega udarca v glavo. Možgani so bolj občutljivi na rotacijsko gibanje kot na linearno gibanje. Ko se različni deli možganov med seboj premikajo zaradi rotacijskega gibanja, se lahko tkiva raztegnejo, kar lahko povzroči pretres možganov ali druge travmatske poškodbe.

Varnostni sistem Mips se nahaja znotraj čelade, običajno med oblaženjem in zaščitno plastjo EPS pene. Obstajajo različni sistemi Mips, vendar so vsi sestavljeni iz plasti z nizkim trenjem med čelado in glavo.

PARTNERSTVO MIPS IN HUSQVARNA

Podjetji Mips in Husqvarna sta v lanskem letu napovedala partnerstvo za izboljšanje varnosti gozdarskih čelad Husqvarna. Skupaj bodo (so) ponudili gozdarsko čelado z varnostnim sistemom Mips. Zaščitna tehnologija Mips, ki pomeni večsmerni sistem zaščite pred udarci, bo bistveno zmanjšala resnost poškodb glave pri vsakodnevnem delu gozdnih delavcev. Čelada bo prva varnostna čelada Husqvarna s tehnologijo Mips in tudi prva čelada z varnostnim sistemom Mips v gozdarstvu po vsem svetu. Sistem Mips je zasnovan tako, da zagotavlja gibanje znotraj čelade ter da pomaga preusmeriti rotacijsko gibanje stran od glave pri določenih udarcih pod kotom.

ZA KONEC

Dela v gozdu zahtevajo usposobljenost in opremljenost profesionalnih in neprofesionalnih izvajalcev del. Tudi na področju gozdarskih čelad poteka nenehni razvoj za večjo varnost uporabnikov.

Tomaž Poje

UNIFOREST

**Ob nakupu cepilnika
TITANIUM 23 ali 27**

-50%

NA VITEL ZA CEPILNIK

051 647 716 | prodajalna@uniforest.si | www.uniforest.si

Akcija podaljšana do 20. 4. 2025.

TEKOMA
 NAPREDNE STROJNE TEHNOLOGIJE

Podrahljači
 2,5 - 3 m

Sekalniki za biomaso

Vrtavkaste brane
 1,6 - 6 m

Vrtavka brane s 3 ležaji

Obračalni plugi
 2 - 6 brazd

TEKOMA MARGUČ D. O. O.
 Draža vas 82, 3215 Loče

03 75 90 900
 www.tekomamarguc.si
 info@tekomamarguc.si